Luvanvaraisten hirvieläinten metsästyssääntö 2026–2027

1§ YLEISTÄ

1. Metsästyksen suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan yhteisluvan ehtoja, voimassa olevaa lainsäädäntöä, hyviä metsästystapoja ja metsästysseuran sääntöjä sekä naapuriseurojen kanssa tehtyjä sopimuksia.
2. Kaadettavaksi anottavien hirvieläinten lukumäärä sopeutetaan alueen hirvieläinkannan vuosituottoon, hirvieläintutkimuksen ja luvanmyöntäjän suosituksiin sekä maa- ja metsätalouden ja tieliikenteen vahinkomääriin.
3. Metsästyksessä noudatetaan tasavertaisuusperiaatetta eli hirviseurueen jäsenillä on yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet, ellei seuran säännöissä toisin määrätä.
4. Seuran luvanvaraisten hirvieläinten metsästyssääntö käsitellään ja vahvistetaan vuosittain luvanvaraisten hirvieläinten metsästyskokouksessa (peura- ja hirvikokous) ja se saatetaan kaikkien hirvieläinten metsästykseen ilmoittautuneiden tietoon ennen metsästykseen ryhtymistä.

2§ METSÄSTYSMAAT, YHTEISTOIMINTA

1. Metsästysalueista pidetään ajan tasalla olevaa kartastoa, joka on myös hirvieläinten metsästäjien käytössä. Kartta päivitetään Oma riista -palveluun lupahakemuksen liitteeksi.
2. Seura voi erillispäätöksin ja erillissopimuksin kuulua hirven ja muiden hirvieläinten metsästyksen ns. yhteislupaan.

3§ KAATOLUVAT

1. Kaatolupa-anomuksen tekemisestä vastaa seuran johtokunta tai sen erikseen valtuuttamat jäsenet, hirviseurueen johto tai metsästyksenjohtaja.
2. Kaatolupa-asioista seuran puolesta neuvottelevat lupa-anomuksen käsittelijän, luvan myöntäjän ja mahdollisten yhteislupakumppaneiden kanssa seuran nimenkirjoittajat tai vuosikokouksen tai johtokunnan tehtävään nimeämät jäsenet tai metsästyksenjohtaja.

4§ OSALLISTUMISOIKEUS JA JAOSTON, SEURUEEN TMS. MUODOSTAMINEN

1. Luvanvaraisten hirvieläinten metsästykseen osallistumaan oikeutettuja ovat kaikki seuran jäsenet, joilla on metsästyskortti, ellei seuran säännöissä ole muuta jäsenyyslajiin liittyvää erityisehtoa.
2. Seuran hirviseurueet muodostetaan, ellei seuran säännöissä muuta todeta, vuosittain seuran yleisen hirvi- ja peurakokouksen yhteydessä.
3. Hirvieläinten metsästykseen osallistuminen tapahtuu ilmoittautumalla metsästyksenjohtajalle kesäkokouksessa päätetyllä aikataululla.
4. Ampujana metsästykseen osallistuvalla jäsenellä tulee olla voimassa oleva ampumakoe- ja metsästyskortti. Kortit voidaan näyttää metsästyksenjohtajalle kokouksissa, kokoontumisissa tai ennen jahtiin osallistumista sähköisesti kuvina. Jahtiin osallistuvan tulee olla maksanut kaikki jahdin alkuun suoritettavaksi vaaditut maksut. Myös mahdolliset muut seuran päättämät jahtiin osallistumiselle asetetut velvoitteet tulee olla suoritettuna.

5§ METSÄSTYKSEN JOHTO JA MUU TEHTÄVÄJAKO

1. Seuran metsästyksenjohtajan valitsee vuosittain seuran talvikokous. Tarvittavan määrän varajohtajia valitsee hirvi- ja peurakokous, lisäksi metsästyksenjohtajalla on oikeus lisätä tarpeen mukaan varajohtajia. Metsästyksenjohtaja ja varajohtajat päivitetään Oma riista -palveluun ennen metsästyksen aloittamista.

2. Hirviseurueen kokoontumisista ja niissä tehdyistä päätöksistä pidetään kirjaa metsästyksenjohtajan johdolla.
3. Metsästyskauden tapahtumat ja havainnot kirjataan seuralle ja soveltuvin osin Omariista -palveluun tilastointia, seuran vuosikertomusta, riistalaskentaa ja sidosryhmien tarpeita sekä seuran omaa arkistointia varten.

6§ METSÄSTYKSEN ALOITTAMINEN JA METSÄSTYSAIKA

1. Metsästyskauden aloittamisesta päätetään hirvi- ja peurakokouksessa ja ajankohta tiedotetaan WhatsApp ryhmässä.
2. Ns. yleisiä metsästyspäiviä ovat hirvieläinten metsästyskauden viikonvaihteet (la–su). Muina päivinä tapahtuvasta metsästyksestä päättää metsästyksenjohtaja noudattaen seuran kokouksen päätöksiä.
3. Hirveä pienempiä hirvieläimiä metsästetään kauden alusta lähtien sekä kyttäämällä että seuruejahtina huomioiden metsästyssäädösten erilaiset vaatimukset.
4. Seuran yleisillä metsästysruokinnoilla kaikki hirvieläinjahtiin ilmoittautuneet voivat metsästää metsästyksenjohtajan kanssa vuorot sopien. Yksityisistä metsästysruokinnoista ja niillä metsästämisestä sovitaan metsästyksenjohtajan kanssa.

7§ KOIRAN KÄYTTÖ

1. Hirvieläinmetsästykseen käytettävien koirien käytöstä ja käyttövuoroista sovitaan hyvissä ajoin etukäteen yhdenvertaisuutta noudattaen. Tulkintatilanteet ratkaisee metsästyksenjohtaja.
2. Koiran harjoituttamista hirvieläimille ei rajoiteta kuin erityisen painavista turvallisuuteen tai metsästyksen toteuttamiseen liittyvistä syistä ja tuolloinkin mahdollisimman vähän, kohtuullisuutta ja yhdenvertaisuutta noudattaen, seuran kokouksen päätöksellä.

8§ OSALLISTUMISVELVOLLISUUS

1. Hirviseurueen jäsenten velvollisuudesta osallistua metsästykseen ns. yleisinä metsästyspäivinä päätetään vuosittaisessa hirvi- ja peurakokouksessa. Seurueen jäsenet ovat velvollisia osallistumaan myös metsästykseen liittyviin oheistoimintoihin päätösten mukaisesti.
2. Metsästykseen liittyviksi oheistoiminnoiksi näissä säännöissä luetaan mm. saaliinkäsittelyyn liittyvät toimet, välinehuolto, saaliinkäsittelypaikan ja lahtivajan puhtaanapito ja hoito sekä passipaikkahuolto.
3. Seura käyttää seuraavaa osallistumisvelvoitetta:

   Hirven metsästykseen osallistuminen ei ole velvoittavaa. Jahtiviikonloppuina lihanjako toteutetaan päiväkohtaisesti jahdissa mukana olleiden kesken. Poikkeavina aikoina (muina kuin viikonloppuna) järjestettyjen jahtien liha jaetaan kaikille hirven metsästykseen ilmoittautuneille tasan. Metsästykseen kauden alussa, ilmoittautumisen perusteella, annettuja maksuja ei palauteta jahtiin osallistumattomille tai saaliitta jääneille, ellei muuta etukäteen kokouksessa sovita.

9§ AMPUMATAITO, SAALIINKÄSITTELY

1. Metsästykseen käytettävä ase on kohdistettava vuosittain ennen jahtia metsästyspatruunoille. Jokaisella ampujana metsästykseen osallistuvalla on velvollisuus hankkia riittävä ampumataito harjoittelemalla sekä itsenäisesti että seuran päättämin tavoin.
2. Ellei metsästyksenjohtaja toisin määrää, ampujan on suoritettava kaatolaukauksen jälkeen saaliin pistäminen, mikäli osuma ei ole keuhkoalueella. Seuruejahdissa kaadolle menoon on saatava metsästyksenjohtajan lupa ja passista poistumisesta on tiedotettava lähimpiä muita metsästäjiä.
3. Saalista tai sen arvoa ei tule vaarantaa tarpeettomasti ampumalla, taitamattomilla armonlaukauksilla, epähygienialla tai muulla tavalla.

4. Jokaisen on hankittava riittävä valmius saaliin käsittelyvaiheisiin ja hän on velvollinen osallistumaan tarvittaessa saaliin käsittelyyn.
5. Kaulaan tai päähän ampuminen on ehdottomasti kielletty. Kaato pyritään suorittamaan tarkalla keuhkolaukauksella.

10§ HAAVOITTAMISTILANNE

1. Ampujan tulee aina seurata tarkkaan eläimen käyttäytymistä ammutun laukauksen jälkeen.
2. Mikäli eläin ei kaadu ampujan näkö- tai kuuloetäisyydelle, tämän tulee:
    - ilmoittaa ennakolta sovitulla tavalla tilanteesta metsästyksenjohtajalle. Myös ohiampumiseksi tulkittu laukaus on ilmoitettava.
    - merkitä tarkoin ja selvästi oma paikkansa laukaisuhetkellä
    - merkitä tarkoin ja selvästi eläimen sijainti ampumishetkellä

    Mikäli metsästyksenjohtaja antaa luvan, ampuja saa seurata haavoitetun eläimen jälkiä, ne merkiten ja sotkematta, enintään 150 metriä. Seuruejahdissa ammutun eläimen jäljille lähteminen on aina ilmoitettava naapuripasseille.
3. Jos peuran haavakkoa ei löydy, niin ampujalle/ampujaparille tulee 2 viikon karenssi.

11§ KAATAJAMÄÄRITYS

1. Tulkintatilanteissa kaatajaksi nimetään henkilö, joka on todennäköisimmin ampunut ensimmäisenä tappavan osuman. Sellaiseksi katsotaan laukaus, joka normaalisti tappaa eläimen kahdessa tunnissa osumasta.
2. Tulkintatilanteissa kaatajan nimeämisen tekee metsästyksenjohtaja kuultuaan kaikkia tapahtuman osapuolia ja muita todistajia.
3. Tulkintatilanteissa kaatajiksi on nimettävissä useampikin henkilö, jotka jakavat kaatajalle kuuluvan saalisosuuden keskenään.

12§ SAALIIN TAIKKA LUPIEN JAKO

1. Kaadetun eläimen nahka, pää mahdollisine sarvineen ja syötävät sisäelimet kuuluvat metsästysperinteiden mukaisesti kaatajalle.
2. Kaadetusta hirvestä toimitetaan kunnolliset paisti- ja/tai keittotarpeet sille maanomistajalle, jonka omistamalle vuokramaalle hirvi kaatui. Tämä ns. kiitospala voidaan korvata myös muulla seuran perinteiden mukaisella tavalla. Lihaosuudella olijat eivät ole oikeutettuja maanomistajan lihapalaan.
3. Lihanjako tapahtuu lihanjakoon oikeutettujen kesken tasaosuuksin, jotka jakotilanteessa arvotaan. Metsästysvieraiden saalisosuuksista päätetään ennen vieraan metsästyksen aloittamista.
4. Hirveä pienempien hirvieläinten osalta kaadettu eläin kuuluu kaatajalle tai jakoryhmälle tai etukäteen metsästyksenjohtajan kanssa sovittaessa toiselle jäsenelle tai seuran tarkoituksiin. Kyseisten eläinten metsästyksestä estynyt voi ilmoittaa saalistoiveen metsästyksenjohtajalle, joka koordinoi saaliin ohjautumisen mahdollisuuksien mukaan.
5. Seura voi päättää osan luvista käytettävän vierasjahteihin tai lupien myyntiin seuratoiminnan rahoittamiseksi.
6. Metsästyksenjohtaja seuraa lupien käytön kohdistumista suositusten mukaisiin eläimiin. Tarvittaessa metsästyksenjohtaja määrää pyydettävien yksilöiden laadun, kunnes saalisjakauma on suositusten mukainen.

13§ RIKKOMUSSEURAAMUKSET, ERIMIELISYYSRATKAISUT

1. Metsästyksenjohtaja ilmoittaa metsästyksen yhteydessä tapahtuneista metsästyslainsäädännön rikkomisista viranomaisille. Hänen velvollisuutensa on huolehtia myös muista säädösten edellyttämistä ilmoitusvelvollisuuksista.
2. Seuran sääntöjen, tämän metsästyssäännön, hyvien metsästystapojen tai metsästyksenjohtajan ohjeiden ja määräysten rikkomisen käsittelevät välittömästi metsästyksenjohtajat yhdessä ja puhuttelevat asianosaisen. Rangaistusta vaativissa tapauksissa asia käsitellään ja päätetään seuran sääntöjen mukaisessa toimielimessä, ja rangaistukset annetaan seuran sääntöjen puitteissa.
3. Hirviseurueen jäsenten kesken mahdollisesti syntyvät erimielisyydet on saatettava metsästyksenjohtajien tietoon, joiden puolestaan tulee toimia välimiehinä ja määrätä erimielisyyksille ratkaisumalli mahdollisimman nopeasti.
4. Rikkomuksista hirviseurueen jäsenille määrättävien seuraamusten tulee olla perusteltuja ja kohtuullisia sekä samasta rikkeestä kaikille yhtä suuria. Johtokunta päättää seuraamuksista.

14§ KUSTANNUKSET

1. Hirven ja peuran metsästyksen kulut ja kulujen rahoitus ovat osa seuran varainhoitoa ja kirjanpitoa.
2. Peurajahdin ja hirvijahdin osallistumismaksut päättää kesäkokous ja maksua ei palauteta.

15§ YHTEISTOIMINTA

1. Seuran mahdollisesta osallistumisesta yhteislupaan päätetään vuosittain seuran vuosikokouksessa.
2. Yhteisluvalla metsästävien osapuolten välillä on kirjallisena erillinen yhteistoimintasopimus, jonka sisältö saatetaan jäsenten tietoon.
3. Seuran osallistumisesta yhteisjahtiin naapuriseuran kanssa päättää metsästyksenjohtaja, ellei useampi kuin puolet jahtiin osallistuvista jäsenistä yhteisjahtia vastusta.

16§ METSÄSTYSVIERAAT

1. Seura voi ottaa jahteihinsa metsästysvieraita. Päätöksen vieraiden ottamisesta voi tehdä joko johtokunta tai metsästyksenjohtaja.
2. Päätökset jahtijärjestelyistä metsästysvieraiden osalta tekee metsästyksenjohtaja.
3. Vieraiden isännyydestä sekä metsästykseen ja metsästyssääntöihin perehdyttäjistä päätetään ennen vieraan metsästyksen aloittamista.
4. Vierailta perittävistä maksuista päättää seuran kesäkokous.
5. Vieraan on maksettava vierasmaksu ennen jahtiin osallistumista. Lupien käyttö sovitaan metsästyksenjohtajan kanssa etukäteen.
6. Vieraat sitoutuvat ostamaan etukäteen sovitun määrän määriteltyyn hintaan, ellei muuta sovita.
7. Varmistuttava, ettei vieras metsästä alueilla, joilla metsästysoikeuden vuokrasopimus tätä rajoittaa.
8. Jäsen ei saa myydä omaan lukuunsa metsästystä.

17§ METSÄSTYSSÄÄNNÖN TUNTEMUS

1. Jokainen seurueen jäsen ja metsästysvieras on velvollinen perehtymään vuosittain vahvistettavaan metsästyssääntöön ja noudattamaan sitä.
2. Tämä metsästyssääntö jaetaan seurueen jäsenille ja metsästysvieraille verkkosivujen kautta ennen metsästyksen aloittamista ja osallistujien tulee hyväksyä sääntö kirjallisesti ennen jahdin aloittamista.

18§ METSÄSTYSKÄYTÄNNÖT AJOJAHDISSA

1. Varustus

   a. Lain vaatima vähimmäisvarustus: käytettävä sekä oranssia liiviä, että lakkia ja mukana on pidettävä aselupa, metsästyskortti sekä ampumakoekortti. Käytettävä tarkoitukseen sopivia avautuvia patruunoita, joille jahtiin käytettävä ase on tarkkuutettu.
   b. Metsästyspuhelin ja ampumatuki lisäävät metsästyksen turvallisuutta ja toimintaedellytyksiä. Niiden käyttö on erittäin suositeltavaa. Samoin lyijyä korvaavien luotien käyttö lihahukan vähentämiseksi ja perheille tarjottavan lihan turvallisuuden takaamiseksi.
   c. Kaikki koiratutkatiedot jaetaan kaikille metsästykseen osallistuville turvallisuussyistä.
   d. Kaikilla oltava minimissä käytössä WeHunt x Tacker safety (ilmainen) ja paikannus oltava jahdin aikana päällä.
2. Siirtyminen
   a. Siirryttäessä jalan tai oleillessa poissa passista, patruunan on oltava pois pesästä ja lukko pidettävä auki. Ase osoittaa joko maahan tai taivaalle.
   b. Varmistuttava oikeasta passipaikasta. Jos olet epävarma paikasta, niin otettava yhteys metsästyksenjohtajaan.
   c. Siirryttäessä autolla ase on oltava suojuksessa lataamattomana ja jätettäessä ase väliaikaisesti suojuksessa autoon, ase ei saa olla havaittavissa kulkuneuvon ulkopuolelta (ampuma-aselaki 106 a §). Väliaikaisesti säilytettäessä ase ja patruunat eivät saa olla suoraan yhdessä saatavilla, joten kaikki patruunat poistetaan aseesta ja sen suojuksesta toisaalle. (ampuma-aselaki 106 b §).
3. Passipaikka ja ampumasektori
   a. Passiin tullessa saatava näköhavainto naapuripasseista. Suoran näköyhteyden puuttuessa varmistuttava sijainnista käymällä katsomassa naapuripassit ennen metsästyksen alkamista tai varmistumalla sijainnista muulla luotettavalla tavalla.
   b. Ampumasektori todetaan joko metsästyksenjohtajan erikseen määräämänä tai vähintään 45 astetta turvattavasta kohteesta, kuten henkilöstä, ajoneuvosta tai rakennelmasta. Katso maastosta kohta, joka toimii rajana. Ampuminen tätä kohtaa lähemmäs turvattavaa kohdetta on kielletty! Kysyttäessä sektoria, ilmoita tämä maastokohta. Poikkeukset on sovittava metsästyksenjohtajan kanssa.
   c. Ampumasektorista ei poiketa ilman metsästyksenjohtajan lupaa missään tilanteessa, vaikka jokin seikka, kuten maastonmuodot, voisivat muulta tuntua!
4. Ampuminen
   a. Ampuminen on sallittua vasta kun metsästyksenjohtajalta on tullut ajon alkamisilmoitus tai erikseen annettu ampumalupa.
   b. Ammutaan vain ohjeiden mukaisia eläimiä ja tähdätään keuhko/sydän alueelle. Missään tilanteessa ei ammuta tieten tahtoen naarasta, jolla on vasa lain salliessakaan. Myös ampumatta jättäminen on hyväksyttävä vaihtoehto, josta ei jälkipuheita pidetä!
   c. Ampuminen on kielletty, kun ajohenkilöstä saadaan näkö- tai äänihavainto turvattomalta etäisyydeltä tai paikalta ampumasektorissa. Jos passin taakse ajomiehistä poispäin on lupa ampua, voi ampumasektori jatkua siellä edellä mainituin ohjein. Koiran turvallisesta sijainnista on varmistuttava ennen laukausta!
   d. Valikointisääntöjä noudatetaan seuran päätösten mukaisesti.
5. Laukauksen jälkeen
   a. Ilmoitetaan mitä on ammuttu.
   b. Kaadolle ei saa mennä ennen ajon loppua tai erillistä lupaa, ettei loppu ajo mene muilta pilalle tai vaaranneta itseä. Luvalla siirryttäessä kesken metsästyksen pois passista, ennen siirtymistä ilmoitetaan naapuripasseille.
   c. Mikäli eläin on kaatunut näköetäisyydelle, voidaan ajon loputtua mennä kaadolle.

   d. Jos eläin ei kaadu näkyville, niin ajon loputtua eläimen jäljille lähdetään metsästyksenjohtajan ohjeiden mukaan.

6. Ajajat
   a. Käytettävä oranssia liiviä sekä päähinettä
   b. Ajettaessa pidettävä miten tahansa tihein välein kuuluvaa ääntä, jotta sijainti ampujille pysyy selvillä.

19 § METSÄSTYSKÄYTÄNNÖT VAHTIMISMETSÄSTYKSESSÄ

1. Passiin menosta on sovittava metsästyksenjohtajan kanssa jokaisella kerralla ja todettava sijainti, ampumasektorit, sallittu tavoiteltavan saaliin laatu ja käytettävissä oleva lupamäärä. Passissa oltaessa suositellaan käytettäväksi WeHunt x Tracker – safety toimintoa tai muuta vastaavaa.
2. Metsästyksenjohtajan on aika-ajoin tiedotettava kaatotilanne sähköisesti jahtiin ilmoittautuneille.
3. Passissa tulee katsella eläintä riittävän pitkään ennen laukausta, jotta varmistutaan sen lajista ja laadusta. Noudatetaan seuran hyväksymää yhteisluvan mukaista valikointisääntöä.
4. Riistalaukaus ammutaan keuhko- sydänalueelle.
5. Kaadosta ilmoitetaan metsästyksenjohtajalle välittömästi. Haavakosta ja tulkitusta ohilaukauksesta ilmoitetaan välittömästi. Kaato ja havainto päivitetään myös välittömästi metsästäjän toimesta Oma riista -palveluun. Kaikista metsästyksen aikana havaituista peuroista on tehtävä havaintoilmoitus. Peuran kaatoilmoitusta ei hyväksytä, mikäli havaintoilmoitusta ei ole kirjattu.